

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 8. In quonam consistit differentia inter dolorem perfectum qui vocatur
Contritio, & dolorem imperfectum, qui vocatur Attritio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacramento Pœnit. Cap. V. 25

ffectio. Tertia est, cùm non solùm ad-
missi sceleris causâ intimo animi sensu dole-
mus, vel ejus doloris externum etiam aliquod
signum damus; verùm unius Dei causâ in eo
mœrore sumus: ac singulis quidem Pœniten-
tiæ generibus quæ commemorata sunt, Pœni-
tentia vox propriè convenit. Tertiam tum ad
virtutem, pertinere, tum Sacramentum esse
dicimus.

Summus Pontifex Innocentius, XI. sic defi-
nivit, cùm sequentem propositionem dam-
navit.

Probabile est sufficere attritionem natura- 57. Propos.
lem, modò honestam. damnata,

Quest. 8. In quonam consistit differentia
inter dolorem perfectum, qui vocatur Contri-
tio, & dolorem imperfectum, qui dicitur at-
tritio?

Resp. S. Antoninus id clarè explicat his
verbis: *Ad veram contritionem* concurrunt
illa quatuor. Primò infusio gratiæ. Secundò
motus liberi arbitrii in peccatum detestando,
in quo includitur propositum confitendi & sa-
tisfaciendi. Tertiò motus liberi arbitrii in Deum
diligendo super omnia. Quartò remissio cul-
pæ. Ex his patet differentia inter contritionem
& attritionem dupliciter. Uno modo ex parte
liberi arbitrii: quia dolor imperfectus dicitur
attritio: Et dolor perfectus dicitur Contritio.
Secundò ex parte Dei: quia dolor gratiâ in-
formatus, est Contritio, quantumcumque sit
modicus dolor; qui non est gratiâ informa-
tus, non potest dici contritio, sed attritio.

Hanc duplicem differentiam clarè satis ex-
plicat Concilium Tridentinum: Primam qui-
dem cùm attritionem vocat imperfectam con-
tritionem. Secundam verò cùm asserit: *Docet*
præterea etsi contritionem hanc aliquando

Tomus IV,

B

„ charitate perfectam esse contingat, hominem-
 „ que Deo reconciliare, priusquam hoc Sacra-
 „ mentum actu suscipiatur, ipsam nihilominus
 „ reconciliationem ipsi contritioni, sine Sacra-
 „ menti voto, quod in illa includitur, non esse
 „ adscribendam; illam verò contritionem imper-
 „ fectam quæ attritio dicitur, quoniam vel ex
 „ turpitudinis peccati consideratione, vel ex ge-
 „ hennæ & pœnarum metu communiter concipi-
 „ tur, si voluntatem peccandi excludat, cum spe
 „ veniæ, declarat, non solum non facere homi-
 „ nem hypocritam & magis peccatorem, ve-
 „ rum etiam donum Dei esse, & Spiritus-sancti
 „ impulsus, non adhuc quidem inhabitantis,
 „ sed tantum moventis, quo pœnitens adjutus
 „ viam sibi ad justitiam parat.

Quæst. 9. Quilibet dolor de peccatis, pro-
 veniens ex consideratione turpitudinis peccati,
 aut timoris inferni, est-ne vera, & salutaris
 attritio?

Resp. Videtur quod non: quia ut attritio sit
 salutaris & sufficiens ad remittenda peccata
 unà cum Sacramento Pœnitentiæ, oportet ut
 sit supernaturalis, & includat in se amorem
 Dei tanquam omnis justitiæ fontis: quod qui-
 dem satis clarè docet Concilium Tridentinum,
 cum loquens de dispositionibus in adultis ad
 justificationem necessariis in Baptismo, ait:

„ Disponuntur adulti ad justificationem dum
 „ peccatores se esse intelligentes, à divinæ justitiæ
 „ timore quo utiliter concutiuntur, ad con-
 „ siderandam Dei misericordiam se convertendo,
 „ in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter
 „ Christum propitium fore: illumque tanquam
 „ omnis justitiæ fontem, diligere incipiunt, ac
 „ propterea convertuntur adversus peccata per odium
 „ aliquod, & detestationem, hoc est per eam
 „ Pœnitentiam, quam ante Baptismum agi oportet.

sess. 6. de
 justificatione,
 cap. 6.